

virkir og nógv fólk, sum ikki hefur arbeidd og tí er tað mótsigandi, at so nógvur fiskur fer av landinum til onnur at virka, sigur hann.

Svartkalvin longu í vanda

Svartkalvaveiðan undir Føroyum hefur ligið millum 1000-2000 tons í mong ár. Men síðan menn eru farnir at royna við gønum eftir svartkalva, er veiðan økt munandi. Eisini hava trolararnir lagt seg meira eftir svartkalva. ICES mælir til, at veiðan eftir svartkalva eigur at minka munandi. Men hetta hefur ikki bert við føroysk viðurskiftir at gera.

– Svartkalvastovnurin er ikki føroyskur burturav. Vit hava ein felagsstovn við Ísland og Eysturgrønland. ICES hefur ikki skotið upp, hvussu nógv tað einstaka landið skal veiða av svartkalva. Í Íslandi fór veiðan munandi upp herfyri og úrs-litið var, at nógv minni var at fáa. Stovnurin tolar ikki nógv roynd. Íslendingar eru farnir djupri og teir hava økt um effektivitetin, men veiðan er minkað stóðugt. Stovnsmetingin vísir, at veiðutrýstið er alt ov høgt og at tilgongdin hefur verið vánalig. Tí mælir ICES til í 1997, at veiðutrýstið skal minkast við heilum 60 prosentum, fyri at bremsa hesi niðurgongdini í gýtingarstovninum. Hvussu veiðan verður bytt millum londini er ein politiskur spurningur, sigur hann.

– Skal veiðan eftir svartkalva minkast við 60 prosentum, so verður veiðan fyri øll trý londini í komandi ári ikki meir enn 13.000 tons. Í 1994 veiddu føroyingar 5000 tons og hetta tal lækkaði nakað í fjør niður um 4000 tons. Í Íslandi er veiðan lækkað niður í 27.000 tons. Í 1989 fiskaðu teir 60.000 tons av svartkalva. Í Eysturgrønlandi hefur gongdin verið tann sama sum í Føroyum. Tá bátar hava roynt við gønum, so er fiskiskapurin komin uppá eini 4-5000 tons um árið.

Tí kunnu vit ikki siga, at svartkalvaveiðan undir Føroyum og í Grønlandi skal skera so nógv niður sum í Íslandi, sigur Jákup Reinert.

Upsin illa fyrri

– Upsin hefur skrantað í longri tíð. Vit hava vitað um hetta, men vit hava hildið fast við eina høga heildarveiðu, fyrri at spara toskin. Vit vistu, at hetta var vága-verk og nú vísir tað seg, at stovnurin ikki hefur tolt nógvu veiðuna, tí ongin tilgongd er komin til stovnin, sigur Jákup Reinert.

– Hví ongin tilgongd hefur verið til stovnin er gáta. Øll minnst árin 1989, 90 og 91, tá so nógvur seiður var inni við land, at ein næstan kundi ganga á honum. Hesin seiður sæst ikki aftur í fiskiskapinum. Nú fæst næstan bert gamal fiskur. Men nógv av hesum seiðinum var sjúkur. Nógv svam við búkinum uppeftir, sigur hann.

– Trupulleikin er, at tá vit hava eitt høgt veiðutrýst og ongin tilgongd er, so minkar gýtingarstovnurin ov nógv. Gýtingarstovnurin er mettur til 64.000 tons í ár og í fjør uppá 66.000 tons. Tá stovnurin er væl fyrri, tá skal gýtingarstovnurin helst liggja millum 70-80.000 tons. Gjøgnum áttatíðir lá hann væl omanfyri 100.000 tons. Frá 1990 er hann minkaður javnt niður til 64.000 tons. Hetta er tað lægsta vit vita um, sigur Jákup Reinert.

– Siga vit at 27.000 tons verða veidd í ár, so vil gýtingarstovnurin næsta ár verða 59.000 tons og við sama veiðutrýsti í 1997, so vil hann verða komin niður á 58.000 tons. Tá er stovnurin komin so langt niður, at vandi kann verða fyrri gýtingini. Eftir sum ongin góður árgangur er komin undan hesum gýtingarárganginum, so mælir ICES til, at veiðutrýstið verður minkað við minst 20 prosentum. Hetta merkir, at í 1997 kunnu í mesta lagi veiðast 21.000 tons, sigur Jákup Reinert.



FØROYA LANDSSTÝRI

Løgmanstjóri

Í sambandi við at Føroya Landsstýri sambært stýrisskipanarlógini fer frá einari skipan við felagsábyrgd til eina skipan við ráðharraábyrgd á Ólavsøkudegi 1996, verður ein nýskipan framd av landsfyrisingini við tí fyrri eyga at menna og styrkja meginfyrisingina. Hetta ber í sær, at skipað verður ein lögmannsskrivstova og fimm aðalstýri. Aðalstýrini verða: Fíggjarmálastýrið, Fiskimálastýrið, Vinnumálastýrið, Undirvísingar- og mentamálastýrið og Almanna- og heilsumálastýrið.

Til at stjórna Løgmannsskrivstovuni verður við hesum lýst eftir einum lögmanstjóra.

Starvið sum lögmanstjóri verður sett frá 1. juli 1996 at rokna ella skjótast tilber.

Starvið sum lögmanstjóri

Løgmanstjórinn verður forstjóri fyrri landsfyrisingini. Umframt at hava ábyrgdina av dagligu leiðsluni, menningini og rakstrinum av Løgmannsskrivstovuni fer hann at hava fyrisæti av teimum samskipandi uppgávuvinum viðvíkjandi mannagongd í sambandi við fyrireikan av landsstýrismálum og viðvíkjandi starvsfólkapolitikki.

Eisini verður hann ráðgevi hjá aðalstjórnunum umframt fremsti ráðgevi lögmanns. Hann fer harafturat at hava høvuðsábyrgdina av, at nýskipanin av landsfyrisingini verður framd. Í hesum sambandi verður hann formaður í einum stýrisbólki, sum verður hægsti fyrisingarligi myndugleiki nýskipanarinnar. Í stýrisbólkinum verða umframt lögmanstjóran teir fimm aðalstjórnarnir. Aðalsetningurin hjá stýrisbólkinum verður sostatt at evna til og seta í verk endaligu nýskipanina av landsfyrisingini.

Sambært nýskipanaruppskotinum verður ein lögdeild, ein samskipanardeild og ein starvsfólkaeild á Løgmannsskrivstovuni. Harumframt verður ein lögmanstjóri og ein nýskipanarstova. Hendan verður skrivstova hjá stýrisbólkinum.

Høvuðsuppgávur

- Starvsfólka viðurskifti, hermillum sáttmálasamráðingar, sáttmálatulkingar, lønir o.a.
- Uttanlandspolitikkur
- Undirgrund, fiski- og undirgrundarmark
- Altjóða samráðingar
- Norðurlandskt samstarv, ES o.a.
- Samskipan av dagliga virkseminum hjá Løgmannsskrivstovuni
- Eftirkanning av lógaruppskotum og lögfrøðilig *responsa*
- Heimastýrisslógir
- Nýskipan av landsfyrisingini

Almenn forleikakrøv

Tað verður sett sum krav at umsøkjari hefur eina akademiska útbúgving og leiðsluroyndir frá tí almenna ella privata arbeiðsmarknaðinum. Tey, sum ikki eru akademikarar, men hava royndir innan samsvarandi virkisøki, umframt at hava lutikið í skeiðvirksemi og viðkomandi útbúgvingum, kunnu eisini søkja starvið. Umsøklarar eiga at verða færi fyrri at orða seg bæði skrivliga og munnliga á føroyskum, donskum og enskum máli. Umráðandi er, at tann ið settur verður hefur nútíðar leiðslueiginleikar, innlit í politisk viðurskifti og vitan um tær treytir, ið eru galdandi í einari politiskari fyrising. Dentur verður lagdur á eiginleikar so sum evni til at eggja og menna leiðarar og starvsfólk, góð samstarvsevni, vilja til at royna nýggj virkisøki og áhuga fyrri avbjóðingum.

Setanarviðurskifti

Starvið verður lónt í 40. lønarflokki eftir sáttmálanum millum tænaðumannafelagið og Føroya Landsstýri.

Nærri upplýsingar

Í sambandi við nýskipanina av landsfyrisingini er gjørd ein frágreiðing, ið fæst við at venda sær til landsstýrið. Nærri upplýsingar viðvíkjandi starvinum, fáast við at venda sær til Finn Norman Christensen, forstjóra, tlf. 11080.

Umsókn

Umsóknir við upplýsingum um útbúgving, royndir og møgulig viðmæli, skulu stílast til lögmann, og sendast til Føroya Landsstýri att.: Finn Norman Christensen, forstjóra, postsmoga 64, 110 Tórshavn, í seinasta lagi fríggjadagin tann 21. juni 1996. Brævbjálvin kann merkjast »Nýskipan«. Allar umsóknir verða viðgjørdar í trúnaði.



Jákup Reinert, fiskifrøðingur. Mynd: Kalmar